

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca Rzecznika Praw Dziecka
Adam Chmura

Warszawa, 07 listopada 2024 roku

ZZS.422.22.2024.KK

**Szanowna Pani
Aleksandra Gajewska**

**Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej**

Szanowna Pani Ministro,

w dniu 24 kwietnia 2024 r. do pierwszego czytania w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny skierowany został *Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów*¹ (druk 326) zakładający dostosowanie wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego do obecnych potrzeb osób uprawnionych i podwyższenie jego wysokości do kwoty nie wyższej niż 1 000 zł. W uzasadnieniu projektu ustawy wskazano, że „*Podniesienie wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego pozwoli na zabezpieczenie lepszych warunków dla osób uprawnionych do świadczenia. Proponowana zmiana jest też zgodna z oczekiwaniami wyrażanymi przez społeczeństwo*”.

Podobnie podwyższenie wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego do poziomu 1 000 zł jest także przedmiotem projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 13 czerwca 2024 r., przygotowanym w resorcie rodziny, który Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dnia 24 października 2024 r. br. skierowała do rozpatrzenia przez Radę Ministrów – UD42.

---

¹ <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=326>

Proponowana zmiana jest, w ocenie Rzecznika Praw Dziecka, uzasadniona, a wręcz konieczna. Od wielu lat bowiem² świadczenie to przysługuje w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł.

Kompleksowe uregulowanie problematyki związanej ze świadczeniem z funduszu alimentacyjnego wymaga jednak również realnej weryfikacji kryterium dochodowego uprawniającego do jego otrzymania. Wskazania wymaga, iż świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³. Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wsparcie to realizowane jest dla osób spełniających kryteria ustawowe (np. kryterium dochodowe). Zgodnie z art. 9 ust. 2 w/w ustawy, świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1 209 zł miesięcznie⁴. Obecna regulacja zawarta w art. 9 ust. 2c przewidująca waloryzację w/w kwot co 3 lata jest jednak dalece niesatysfakcjonująca.

Mechanizm wzrostu kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego podlega co 3 lata zwiększeniu o wskaźnik waloryzacji, tj. procentowy skumulowany wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę – kwota kryterium dochodowego jest przeliczana co 3 lata w taki sposób, że jej wysokość będzie wynosić tyle, ile wynosiłaby, gdyby waloryzacja o procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę przeprowadzana była co roku.

Przyjęte rozwiązania nie zabezpieczają jednak w dalszym ciągu sytuacji samotnych rodziców z jednym dzieckiem osiągających minimalne wynagrodzenie. W tym względzie kryterium dochodowe umożliwiające pobieranie świadczeń z funduszu powinno – zdaniem Rzecznika – ściśle korelować z wysokością minimalnego wynagrodzenia i być weryfikowane corocznie.

Wskaźniki⁵ dla świadczeń alimentacyjnych za 2023 r. dla Polski przedstawiają się następująco:

---

² 2008 r.

³t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 z późn. zm.

⁴ Kwota podana zgodnie z obwieszczeniem z dnia 19 stycznia 2023 r. (M.P.2023.121).

⁵ Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>

- 1) liczba wniosków o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego ogółem:
  - 133 594 szt.;
- 2) liczba świadczeniobiorców funduszu alimentacyjnego na 10 000 ludności:
  - ok. 45 osób [wskaźnik 45,10 osób];
- 3) liczba pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego (średniomiesięczna):
  - ok. 170 000,00 [wskaźnik: 170 034,25 osób];
- 4) suma kwot wydatkowanych z funduszu alimentacyjnego w ciągu roku:
  - 14 141 870 865 zł;
- 5) średniomiesięczne wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w przeliczeniu na 1 świadczeniobiorcę:
  - 426,60 zł;
- 6) wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego (średniomiesięczne):
  - 72 536 641,97 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego mają służyć zabezpieczeniu potrzeb rodzin z dziećmi, zatem powinny one wspierać osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji materialno-bytowej. Takimi osobami są niewątpliwie dzieci wychowujące się w rodzinach, w których jeden z rodziców nie wypełnia ciężącego na nim obowiązku utrzymania dziecka. Do Biura Rzecznika Praw Dziecka od wielu lat wpływają zgłoszenia rodziców podnoszących poruszoną przeze mnie problematykę. Wobec prowadzonych obecnych prac mających na celu podniesienie kwoty tego ważnego społecznie świadczenia, zasadne wydaje się kompleksowe pochylenie się nad propozycjami zmian od wielu lat postulowanymi przez rodziców dzieci.

Mając na względzie powyższe, kierując się przede wszystkim dobrem dziecka i troską o zabezpieczenie prawa małoletnich do godnych warunków socjalnych, stosownie do art. 11 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 292), w imieniu Rzeczniczki Praw Dziecka, zwracam się do Pani Ministry z prośbą o rozważenie zmiany mechanizmu wzrostu kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego oraz o podjęcie prac mających na celu umożliwienie

korzystania z Funduszu samotnym rodzicom pracującym zarobkowo oraz osiągnięciem z tego tytułu minimalne wynagrodzenie za pracę.

Z wyrazami szacunku

Adam Chmura

Zastępca Rzecznika Praw Dziecka

/dokument podpisany elektronicznie/